

SAVON SANOMAT

Iltonumero 1:—

JOS MAAMIES KESTÄÄ,
NIIN KAIKKI KESTÄÄ.

Sisämaan maalauskansan äänenkannattaja

JOS MAAMIES TAIPUU,
NIIN KAIKKI VAIPUU.

N:o 147

(Kilpailukilpailuun vuorokaus)

Kuopiossa Torstaina joulukuun 21. päivänä

1939

20 vihollisen lentokonetta ammuttiin alas tiistaina.

Kannaksella lyötiin takaisin monet satojen tankkien tukemat hyökkäykset.

Suuri määrä tankkeja tuhottiin ja 20 raskasta tankkia vallattiin.

Vihollisen ilmavoimat pommittivat tiistaina ja eilen useita paikkakuntia surmaten siviilihenkilöitä.

Tuotaipään kuluessa oli vihollisen lentotoiminta harvinaisen vilkasta. Venäläiset pommituskoneet ahjoutuivat erikoisesti Turkuun — neljä kertaa —, Viipuria ja Helsinkiä. Turussa koneet yrittivät erikoisen huopaisesti tubota erästä sääräalaa. Erästä tytäkkortteleissa tuhottui montaa asuntoa täydellisesti. Muunsa 1-kerraksiin asuinrakennus paloi. Ihmisvaurio ei pommitus vaunut. — Viipurissa kesti hälytyksiä 5 tuntia. Kaupunkia ei pommitettu, mutta sensijaan pudotettiin lähimääräisiä pommeja, jotka aiheuttivat pieniä tulipaloja. Sääräalalla on tuotu muutamia haavoittuneita. — Helsingissä pommituskoneet saivat suuntautua toimintansa pääasiallisesti kaupungin ympäristöön. Todettiin, että erästä koneista pudotettiin lähimääräisiä pommeja. Pommitus oli kaikkialla varsin umpimähkäistä, ja pommeja putosi mereen ja metsiin.

Ilmahyökkäyksiä eilenkin useilla paikkakunnilla.

STT:n saamien ennakkotietojen mukaan on vihollisen ilmavoimat Ahvenanmaalla suorittaneet hyökkäyksiä seuraavilla paikkakunnilla: Vaasan saaristoon, Kastomäkeen, Rauman seudulle, Salon lähistölle, Mäksälän, Västälän, Läkälän, Särvelän ja Jänisjoelle. Vaurioit ovat muualla olleet mittamattomia tai ei niitä ole ollut ollenkaan, paitsi Jänisjoella, jossa 11 siviilihenkilöä haavoittui ja haavoittui sekä laivoissa, jossa 16 siviilihenkilöä saati haavoitettua tai haavoittui.

Petsamossa vihollinen kärsinyt suuria tappioita.

Olo 20. 12. (STT) Norjan sähkövoimain edustaja ilmoittaa, että Petsamossa Kerkoniemessä. Neuvoston voimat olivat tiistai-iltaan Vastarintatoukalla, mikä on viimeinen norjalainen asutus Paatsjoen ja Jorjoen ja ovat tiistaina pyrkineet etenemiseen. Miehittelyt on aloitettu, he ovat ajottaneet vastarintatoukasta, jota näkyi Norjan puolelta. Oletetaan, että venäläiset ovat ajottaneet pohjoisrintamansa pääosan Salmijärvelle tai mahdollisesti eteenpäin. Kuljetusjoukot ovat siirtäneet liikkeitä ja Norjan puolelta kulkulohjolla voidaan nähdä voimien kuljetusjoukkojen liikkuvan Petsamoa lähtien edustaksi. Suomalaiset joukot ovat kuitenkin tuottaneet venäläisille suuria tappioita. Muutossa on paljon ruumilta ja norjalaiset rajavartiijat voivat monin paikoin kirkkareita nähdä kaatuneita sotilaita. Kertoman mukaan eivät venäläiset upseerit vielä ole kosketuksissa norjalaisien upseerien kanssa. Petsamossa on 50 suomalaista sotilasta saapunut Norjan alueelle. Kirkon voimat on viime päivinä saapunut Suomalaista pakolaisia, jotka vievät eteenpäin päin. Pakkanen, jota on 30 astetta, kiristyy yhä. Olo 20. 12. (STT) Norjan sähkövoimain edustaja ilmoittaa, että Petsamossa Kerkoniemessä oleva venäläinen voimat ilmoittaa: Norjan

Päämajan tilannetiedotus 19. 12. klo 12:

Maavoimat:

Kannaksella ryhtyi vihollinen 18. 12. hyökkäämään suurin voimin. Aamulla alkoi tähän asti voimakkain tykistövalmistelu, jota seurasi kiivaita hyökkäyksiä useassa eri kohdassa. Ankara tykistötuli ja hyökkäykset jatkuivat koko päivän, mutta iltaan mennessä oli kaikki yritykset saada jalansijaa asemissamme torjuttu. Päähyökkäys tapahtui Muolajärven ja Kaukjärven välillä. Vihollinen kärsi suurta miehukkaa ja lukuisia hyökkäysvaunuja tuhottiin. Itärajalla torjuttiin vihollisen hyökkäykset Koiriojan ja Syskyjärven seuduilla. Menestyksellinen hyökkäyksen Agtäjärven jatkua. Vankimäärä ja sotasaalet ovat huomattavasti. Muualla ei erikoista ilmoitettavaa.

Merivoimat:

Koiviston rannikkopatterit olivat 18. 12. kiivaassa taistelussa vihollisen laivaston ja ilmavoimien kanssa. Vihollisen hävittäjät ja lentokoneet pommittivat eräitä muitakin saaristokohteita.

Ilmavoimat:

18. 12. oli vihollisen lentoasen toiminta varsinkin Kaakkois- ja Itä-Suomessa erittäin vilkasta. Viholliskoneet suorittivat lukuisia hyökkäyksiä eri paikkakuntia vastaan pudottaen pommeja ja ampuen konekiväreilläään, mutta vauriot jäivät vähäisiksi. Omat ilmavoimat olivat myöskin vilkkaassa toiminnassa suorittaen lukuisia tiedustelulentoja ja tehden useita onnistuneita hyökkäyksiä pommittaen ja ampuen konekivääriltä valtakunnan rajan kummallakin puolella olevilla alueilla vihollisen rivistöjä, huoltokolonneja sekä leirityksiä ja majoittuneita vihollisen joukkoja. Omat ilmavoimamme ja ilmatorjuntajoukkomme ovat 18. 12. ampuet alas tähän mennessä saapuneiden vahvistamattomien tietojen mukaan neljä vihollisen konetta. Mahdollista on, että tämä lukumäärä tulee nousemaan.

Päämajan tilannetiedotus 20. 12. klo 12:

Maavoimat:

Kannaksella jatkui 19. 12. vihollisen hyökkäys. Voimakkain ja pitkäaikainen tykistövalmisteluun jälkeen hyökkäisi jalkaväki useiden satojen erilaisten hyökkäysvaunujen tukemana. Päähyökkäys tapahtui, kuten 18. 12. Kaukjärven ja Muolajärven välillä, mutta myös useissa muissa kohdissa hyökkäisi vahvoja osastoja. Kaikkialla oli hyökkäykset iltaan mennessä torjuttu ja omat asemat täydellisesti hallussamme. Vihollisen hyökkäysvaunujen menetys on huomattava. 20 raskasta hyökkäysvaunua ajoin omiin asemeihimme ja vallattiin, jota paitsi lukuisia on tuhottu asemiemme edessä. Vihollisen miehistö tappiot ovat myös melkoiset. Itärajalla ovat joukkomme Sallan suunnalla etenemässä. Sotasaalista on saatu runsaasti, m.m. kolme hyökkäysvaunua, yksi tykki, konekiväriä, kolmisenkymmentä autoa ja runsaasti ampuksia. Petsamon suunnassa ovat joukkomme vetäytyneet Kerkonijärvelle. Muualla ei erikoista.

Merivoimat:

Vihollisen kiivas laivasto- ja ilmavoimien toiminta uusiutui 19. 12. Koiviston rannikkopattereita vastaan. Rannikkolinnakkeet osallistuivat useilla tahoilla ilmatorjuntaan.

Ilmavoimat:

19. 12. muodostui ilmatoinninan kannalta viikkaimmaksi sodan alusta lähtien. Jo aamusta alkaen suorittivat vihollisen lentokoneet sotatoimialueella lukuisia hyökkäyksiä Karjalan Kannaksella ja Laatokan pohjoispuolella. Huolimatta suurin voimin suoritetuista hyökkäyksistä olivat sotilalliset tappiottomat vähäiset. Paitsi sotatoimialueille, tapahtui useita

puolueettomuuden varjat, jotka ovat olleet yöllä ulkona, ovat kertoneet, ettei mitään puolueettomuuden loukkauksia ole tapahtunut. He ovat vahvistaneet tiedon, että venäläisten etulinjat ovat vasta Nautsin kohdalla. Yö on ollut täysin rauhallinen. Sää on purevan kylmä ja lumimyrsky raivaa.

Tanskassa puuhataan apujoukkoja Suomeen.

Erään järjestön johtaja antanut asiassa kehoituksen järjestön jäsenille.

Köpenhamina, 20. 12. (STT) Volkung-Bladetin johtaja „Det Unge Graensevner“-järjestön puheenjohtaja on lähettänyt järjestön jäsenille kehoituksen, jossa m.m. sanotaan: Minä olen luonnollisesti seivillä siitä. Jatk. 5:llä siv.

Saksalainen valtamerilaiva upotettu Atlantilla.

Englantilaisen sotalaivan lähestyessä syytti miehistö laivan tuleen.

Laiva oli 32,581 tonnin kantoinen ja matkalla Meksikosta Norjaan.

New York, 20. 12. (STT) Associated Press ilmoittaa, että saksalainen Atlantintähtöyksen Columbus on upotettu noin 300 meripeninkulmaa Virginian ovesta Cape Henröstä itään. Columbus oli 32,581 tonnin suuruinen. Tiedon tapahtumasta on antanut amerikkalainen risteilijä Tuscaloosa, joka ilmoittaa, että se olekselle onnettomuuspaikalla yrittäen pelastaa aluksensa olleita. Valkoisesta talosta ilmoitettiin myöhemmin, että risteilijä Tuscaloosa oli nähnyt englantilaisen sotalaivan Columbuksen lähestyvän, mutta mikä ei viittaa, että alusten välillä olisi ollut taistelua. Tuscaloosa on pelastanut Columbuksessa olleet henkilöt ja on nyt matkalla amerikkalaisen satamaan. Columbus, jonka North Deutsche Lloyd omisti, pakeni sodan puhjettua Meksikon vesille. Oletetaan tarveineita lähti alus torstaina Vera Cruzista matkalle Osoon. Amerikan vesillä saattoivat amerikkalaiset sotalaivat Columbukselta. Myöhemmin ilmoitetaan, että Tuscaloosa tapasi Columbuksen uppoavassa tilassa Amerikan puolueettomuusvyöhykkeen lähellä 400 meripeninkulmaa ulkona merellä Virginian, Norfolkkin ja New Yorkin välillä. Sen lähellä oli englantilainen sotalaiva. Presidentti Rooseveltin sihteeri Early selittää, että Columbuksen miehistö karkasi päättämään upottanut aluksen, jotta se ei joutuisi englantilaisiin käsiin, jotka olivat tarkkailleet alusta siinä, kunnes se pääsi Amerikan puolueettomuusvyöhykkeen ulkopuolelle. Reuterin toimiston kertoman mukaan on risteilijä Tuscaloosa ilmoittanut pelastaneensa Columbuksen miehistön. Columbus ajeltiin edelleen veden pin-

Liittolaisten suuri sotaneuvosto ollut koolla.

Myös Suomen ajustaminen käsiteltävänä.

LAAJAKANTOISIA DIPLOMAATTISIA TOIMENPITEITÄ ODOTETTAVISSA.

Lontoo, 20. 12. (STT) Press Association ilmoittaa olevan luultavaa, että suuren liittolaisten sotaneuvoston kokouksen jälkeen tullaan suorittamaan erittäin laajakantaisia diplomaattisia toimenpiteitä. Kirjoittaja ilmoittaa myös saaneensa tietää, että neuvoston käsiteltävänä on ollut kysymys alueellisen avun toimittamisesta Suomelle kohtaan tämän tultua erotetuksi kansainlittosta.

Tasavallan presidentin puolison joulutervehdys Amerikan naisille.

»Harva teistä on varmaankin kokenut, miltä tuntuu olla emäntänä palavassa taolossa, nähdä koteja hävitettävän, kaikkea sitä särjettävän, mikä on rakasta ihmiselle.»

Tasavallan presidentin puoliso, rouva Kaisa Kallio on Amerikan naisjärjestöjen pyynnöstä lähettänyt Amerikan naisille seuraavan joulutervehdyksen:

Harva teistä on varmaankin kokenut, miltä tuntuu olla emäntänä palavassa taolossa, nähdä koteja hävitettävän, kaikkea sitä särjettävän, mikä on rakasta ihmiselle. Minä toivon, että tällaisia emäntiä siellä Amerikassa on vain vähän.

Voitte arvata, että minusta on sodan puhjettua tuntunut kipeästi samanlaiselta, kuin kodin emännältä, jonka tolossa hävitys raivaa. Kaikki ne tunteet, jotka kuuluvat säännölliseen elämään, on häiriintynyt. Toisten kodit on epäinhimillisissä pommituksissa kokonaan hävitetty ja monet ovat saaneet surmansa hirvittävien sotakoneiden hyökätessä. Monesta kodista on jo huoltaja kaatunut taistelussa läntään puolesta. Monessa kodissa perhe on muuten joutunut hajalleen. Melkein jokaisessa on perheen pää, poika tai vaimo siellä jossakin, missä maan parhaimmat voimat pyrkivät lyömään takaisin venäläisiä. Monessa kodissa äiti, sisar tai tytär on mukana niissä tehtävissä, jotta maan puolustaminen naisille astetta. Monet perheet ovat joutuneet viikkokokouksien neuvotteluun, jotta ylläpitäisivät pankkijuttumiaan ulos vaarallisista kaupungeista jalkaisin vain välttämättömät tarveaineet mukanaan tietämättä taipaleensa määrää tai sitä.

minin piänsä kallista. Monet perheet ovat joutuneet siirrettyksi rintaman alueelta kauas sisämaahan. Vain kansan suuri rauhallisuus ja mukautumiskyky ovat estäneet suurten kansallisten vahinkojen tapahtumisen näinä mullistuksen aikoina. Tuntien yhteisen vaaran ja velvoituksen on jokainen nöyryyksiä alistavaisuudella koettanut tulla vaikeuksien voittamisessa. Rauhallisina ja päättäväisinä Suomen miehet ja naiset heidän rinnallaan, Jumalain luottaen, käyvät epätasaisia taisteluja uskossa oikean asian lopulliseen voittoon.

Tämän uskomme turvin ja luottaen siihen, ettemme jää taistelussa yksin, emmekä joudu näkemään isänmaatamme, yhteistä kotiamme, rauhoina ja vapauttamme menetettynä, lähten Suomen äitien, vaimojen ja tyttärien sekä surevien leskien ja orpojen puolesta Amerikan naisille hyvän joulun toivotuksen. Kaikkoon kansallemme joulun ihana sanomia:

Suuria lahjoituksia.

Eräs henkilö lahjoittanut Suomen puolustusvoimien hyväksi 300,000 Ruotsin kruunua.

Oy. Ford Ab:n aikaisemmin Suomen puolustusvoimien hyväksi ja Suomen Punaisen Ristin toiminnan tukemiseksi tekemien lahjoitusten lisäksi yhtiön johtokunta lordi Pögelval Perryn puheenjohtajana on päättänyt omasta puolestaan luovuttaa 250,000 mk. samoin kuin 50,000 Ruotsin kruunua vastaavan määrän, jonka eräs yhtiön suurehko osakkeenomistaja oli asettanut käyttäväksi edellä yhteensä tasan joulun 850,000 mk.

Toimintini Peter Dixon and Sons Ltd. Englannista on lahjoittanut 1 milj. markan suuruisen summan Suomen hallituksen käytettäväksi.

Eräs henkilö, joka haluaa pyrkiä tuntemattomana, on lahjoittanut 300,000 Ruotsin kruunua.

Moskovassa neuvoteltu Suomen sodasta.

Stalin ja Molotov läsnä.

Moskova, Stefanin kautta, 19. 12. (STT) Stalinilla oli maanantaina pitkä neuvottelu Molotovin ja puolustustasavallan päättäjien kanssa. Diplomaattisissa arveluissa, ettei keskustelu koski sotatoimia Suomessa.